

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. RUGSĖJO 6 D. NUTARIMO NR. 1135 „DĖL
ALKOHOLIO VARTOJIMO, JO DAROMOS EKONOMINĖS ŽALOS SVEIKATAI IR
ŪKIUI STEBĖSENOS (MONITORINGO) TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)
(Nr. TAP-18-1299; TAIS Nr. 18-8762(2))**

2018-08-13 Nr.NV-2136

Vilnius

Ivertinę Nutarimo projekto, atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į globalizacijos procesus, registruose bei valstybės informacinėse sistemose kaupiamus duomenis, siūlytume įvertinti, ar iš tiesų alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną (toliau – stebėseną) *de facto* vykdoma ir dabar taip, kaip reglamentuojama galiojančiose Alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui stebėsenos (monitoringo) taisyklėse (toliau – Taisyklės). Kartu svarstyтина, ar dalis duomenų nėra visuomenės sveikatos duomenys, kurie yra Visuomenės sveikatos duomenų fonde (žr. Visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas), koks vaidmuo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos minėtos stebėsenos kontekste bei atitinkamai savivaldybių visuomenės sveikatos biurų. Siūlytume įvertinti pateiktus pastebėjimus, peržiūrėti Taisykles ir, esant poreikiui, jas tikslinti bei pateikti pagrindimą teikime Vyriausybei.

Kartu pastebėtina, kad vadovaujantis galiojančiomis Taisyklėmis nėra aiškus atliekamos stebėsenos tikslas – ar stebėti kitimo veiksniai, tendencijas, teikti valstybės institucijoms ir visuomenei informaciją apie stebėsenos objekto būklę, kitimo priežastis ar pan. Siūlytume įvertinti ir atitinkamai papildyti Taisykles, nes neapibrėžus tikslo lieka neaiški Taisyklių mechanizmo struktūra.

2. Atsižvelgiant į tai, kad stebėsenos organizavimo ir vykdymo procese dalyvauja ne viena institucija (žr. Taisyklių II skyrius), siūlytume atitinkamai Nutarimo projektą suderinti su šiaame procese dalyvaujančiomis institucijomis.

Taipogi pastebėtina, kad Alkoholio kontrolės įstatymo 20 str. 1 dalyje nustatyta, kad Alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną atliekama Vyriausybės nustatyta tvarka, suderinta su Nacionaline sveikatos taryba, siūlytume atitinkamai Nutarimo projektą suderinti su minėta institucija.

3. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakyme Nr. 1R-298, 6.1 papunktyje nustatyta, kad jei institucijos pavadinimas, kuris prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“. Atsižvelgiant į tai, siūlytume peržiūrėti Taisykles ir pirmą kartą nurodyti visą institucijos pavadinimą, antra kartą – be žodžių „Lietuvos Respublika“ (žr. Taisyklių 4 punktas ir kt.).

Taipogi turėtų būti tikslinamas Taisyklių 4.5 papunktyje nurodomas institucijos pavadinimas.

4. Nėra apibrėžta, ar sąvokos vartojamos Taisyklėse suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Oficialiosios statistikos įstatyme, pavyzdžiui žr. 2 str. 13 („statistinė informacija“), 15 („statistiniai duomenys“) dalyse. Jei taip, atitinkamai turėtų būti papildytos Taisyklės.

Šios pastabos kontekste taipogi pažymėtina, kad nėra aišku, koks turinys yra formuluotės „stebėsenos duomenys“, vartojamos Taisyklių 6 punkte, kuo ši formuluotė skiriasi nuo formuluotės

„statistiniai duomenys“. Siūlytume įvertinti ir, esant poreikiui, patikslinti Taisykles arba pagrįsti teikime Vyriausybei skirtingų formuluočių vartojimą.

5. Taisyklių III skyriaus pavadinimas „Stebėsenos *rezultatų* teikimas“. Pastebėtina, kad šių Taisyklių kontekste nėra aiškus žodžio „rezultatai“ turinys, nes tiek Taisyklių 4 punkte nurodoma, kad atitinkamos institucijos renka duomenis, tiek pačiame Taisyklių III skyriuje vartojama formulotė „duomenys“. Šių pastebėjimų kontekste reikėtų įvertinti vartojamos sąvokos pagrįstumą.

6. Tiek galiojančių Taisyklių 5 punkte, tiek Nutarimo projekto 2.4 papunkčiu keičiamų Taisyklių 5 punkte vartojama formulotė „stebėseną atliekančios institucijos“. Manytina, kad tokia formulotė vartojama apibūdinti visas Taisyklių 4 punkte nurodomas institucijas, todėl, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, reikėtų nurodomą trumpinį įvesti Taisyklių 4 punkte.

7. Siūlytume taisyklių 7 punkte atsisakyti nebeaktualios informacijos laiko kontekste, t.y. informacijos nurodomos skliaustuose.

8. Pastebėtina, kad iš Taisyklių 7 punkto nuostatos nėra aišku, koks subjektas skelbia alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui vertinimą – Sveikatos apsaugos ministerija ar Vyriausybė; be kita ko, vadovaujantis Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įstaigų įstatymo nuostatose vartojama formulotė „interneto svetainė“, todėl atitinkamai turėtų būti tikslinamas ir Taisyklių 7 punktas.

9. Taisyklių 8 punkte nurodoma, kad Sveikatos apsaugos ministerija gali pasitelkti ir kitų institucijų specialistus alkoholio vartojimo daromai ekonominei žalai sveikatai ir ūkiui įvertinti. Vertinant šią nuostatą nėra aišku, kodėl tik „kitų institucijų specialistus“, t.y kodėl tik toks siauras subjektų ratas gali būti pasitelkiamas; nuostata taipogi nesukuria elgesio taisyklės, nes ji deklaratyvi („gali“), reikėtų ją konkretinti.

10. Įvertinus aukščiau pateiktus pastebėjimus keičiamame teisės akte bus keičiama daugiau kaip pusė jo punktų, todėl, vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 83 punktu, siūlytume Taisykles dėstyti nauja redakcija.

Teisės grupės patarėja
Barsulienė

Gerda Štaraitė-

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel.